

Az előzetes tények a SZENT IMRE ZARÁNDOKÚT kapcsán

Soltszentimre határában van **az Alföld legépebben megmaradt Árpád-kori** templomroma, **temploma**. Valaha **országos zarándoklat** folyt ide Szent Imre tiszteletére. A templom fénytörténete kapcsán a zarándoklat újbóli megjelenésének vagyunk tanúi az utóbbi években, amely évről évre egyre több idelátogatót vonz. Az 1519-es török-kori harangrejtés óta igazolhatóan a 2009-es Szent Imre zarándoklat alkalmával volt megtartva a második Szentmise e helyen, a 2008-as évi elsőt követve. A történeti legenda szerint **„e templomot maga Szent István király építette, elhunyt fia, Imre herceg emlékére”**. Ma már igazolható a templomépítés 1031-1032-es keletkezése! A történeti szájak Vadkert-Szentimre, ma Soltvadkert-Soltszentimre térségét érintik. Minden jel arra mutat, hogy **e térségben a lilimos Imre herceg uradalmi birtoka, élettere is volt egyben**, s a halála az Árpád-házi királyok vadászterületéül szolgáló Vadkert-i vadászatot követően, a mai Soltszentimre térségében érte Szent Imre herceget (1007-1031).

A népi és vallási emlékezet e térségben mindenhol Szent Imre örökségét hagyta meg:

BÓCSA egyik jelentős területi része: **Szentimre** illetve **Szentimrebócsa** (későbbi mai nevén Fischerbócsa). A török kor után itt épült a legelső bócsai templom **Szent Imre** **titulusú**. De a török kori előtti templomának megnevezése is ez lehetett, mivel a pusztatemplom mellett előkerült egy különleges **körmeneti kereszt liliomágakból** kialakítva, s tudvalevőleg Szent Imre attribútuma, jelképe a LILIOM volt! (Ez a bizonyos körmeneti kereszt szerepel is Bócsa mai címerében.)

IMREHEGY településének még nem oly régi korábbi elnevezése **Szentimrehegy** volt! Templomának **védőszentje Szent Imre**. A terület Vadkert-Szarvaskút-tal határos, s „szentimrehegy”-en történt a nevezetes „vadászbaleset” Imre herceggel kapcsolatban.

CSÁSZÁRTÖLTÉShez tartozik CSALA településének területi egysége. Kiscsalán található a **Szent Imre kápolna**. A régi Csalaegyház-i templom története egyébként megemlíti, hogy **„a környéken elhunyt Árpád-házi herceg emlékére épült”**! (Tehát itt is Szent Imrere történik az utalás!) Egyébként Csala földrajzilag pont határos Szentimreheggyel (Imreheggyel)!

SOLTVADKERT. Régebbi nevén Vadkert. Névlegendája szerint **az Árpád-házi királyok vadászhelye**. Az **'esztergomi Imre-címer'** őrzi az ország legrégebbi településtérképét Vadkertet! Létező földrajzi egység egy domborulat formájában Soltvadkert Szarvaskút elnevezésű dűlőjének közepén: **Szentimrehegy**. Az itt megsebesülő herceget (mérénylet áldozata lett) életének megmentése érdekében az ország fejedelmi-királyi központja felé menekítik, de lelke elszáll Soltszentimre térségében. Ott is temetik el az ősi út mellett, először még magányos sírba. (Majd a Szent Imre legenda szerint „halálának harmincadik napján” szükségessé vált a – máig létező – templomépítés szükségyszerűsége. Lásd Soltszentimre.) A mai soltvadkerti Szentlélek templom egyik ólomüveglaklaka **Szent Imrét** ábrázolja!

SOLTSZENTIMRE. A terület régebbi elnevezése **Szentimre**. A mai Soltszentimre központjában **Szent Imre** **titulusú** templom áll, de az ősi pusztatemplomának elnevezése is **Szent Imre**. A középkorban szokás volt, hogy a szenteknek tartott személyek részére **a halálának helyén templomot** emeltek! A történeti legenda is ezt megerősíti a pusztatemploma kapcsán. A templom fénytörténete szerint, minden évben **Szent Imre halálának csillagászati napján az addig sötét templombelsőbe egy fénysugár árad** Szent Imre sírhelyére. (A régi keresztény hiedelemben a halál pillanata az égi születésnap is egyben.) Itt volt eltemetve Imre-herceg az 1083-as szentté avatásáig, amikor is az újból felemelt testet a Fehérvári koronázó templomba vitték. A koronázási paláston egyébként szerepel az ifjú Imre herceg arcképe, amely még életében, 1031-ben készült róla. A koronázásának része lett volna ez a palást, ugyanis 1031. szeptember 8.-án Kisboldogasszony napján, a fehérvári Szűz Mária templomban (Szűz Mária születésnapján) még

atyja, Szent István király életében megkoronázták volna Imre herceget, de 1031. szeptember 2.-án merénylet áldozata lett. A soltszentimrei első temetkezési templom környezetében ősi fajtájú liliomok nyílnak még manapság is az elhagyatottságban, s gyakorlatilag **a liliom, mint Imre herceg jelképe**, más virág el sem képzelhető itt hátrahagyott örökségül. (Megjegyzés: liliom alatt mindenkoron nem a ma is ismert 'fehérvirágú bolti liliomot' kell érteni, hanem a „heraldikai liliomot”, amit a régebbi emberek liliomok alatt értettek: írisz, nőszirm!!!)

HAJÓS. Temploma - amely jelentős Szűz Mára zarándoklatoknak volt még nemrégiben is színtere - szintén **Szent Imre nevét** viseli. A Mária-kegyszobra fölötti oltárképe Imre herceg Szent korona felajánlását ábrázolja, de megemlítendő, hogy **minden megemlített környékbeli templom rendelkezik jelentős Szent Imre ábrázolással**, s így életútjának minden jelentős állomása nyomonkövethető a nevezett templomokat-településeket körbezarándokolva!

CSENGŐD. Csengőd névlegendája **a Szentimrei pusztatemplom harangjának** csengéséből ered! Valóban a mai települések közül Csengőd a legközelebbi (megelőzve a mai Soltszentimre települmagját is!) a Szent Imre emlékezetének templomához. A Csengődi templom titulusa: **Magyarok Nagyasszonya**. A „Magyarok Nagyasszonya” a magyarok számára Szűzanya-Máriát takarja, **ugyanis Imre herceg sírjánál ajánlja fel Szent István király a Szent Koronát és vele együtt az országtestet Szűzanya-Mária oltalmába!** Ezért nevezetik Magyarország Mária országának, és innen eredeztető a középkori-újkori Máriás pénzeink a „Patrona Hungariae” felirattal, mely szerint az „Istenanya” Magyarország védőszentje! (Megjegyzés: valamint innen ered a magyarok régebbi himnusza is a „Boldogasszony anyánk”.) A csengődi templomban **három Szent Imre ábrázolás** is ismert! Valamint egy Szent-koronával ékesített Mária-szobor!

TÁZLÁR. Templomának elnevezése: „**Mária, a világ királynője**”. Visszatérve a Csengődi „Magyarok nagyasszonya” gondolathoz, manapság a Vatikán által is elfogadott, hogyha Máriát, mint égi királynőt kell ábrázolni bárhol a világon, akkor az csak a magyarok Szent Koronájával lehetséges! A tázlári templom oltárképe ábrázolja Mária megkoronázását, s **az őt tisztelő legelső** szent eképp ott is **Szent Imre herceg!** (Imre herceg legendájában található, hogy minden nap egy liliomot áldozott, az Istenanyának, Szűzanya-Máriának! Valamint ismeretes Imre herceg Szűzanya-jelenésének története is! Ábrázolás tekintetében lásd a Tázlárral határos Szentimrebócsai oltárképet)

AKASZTÓ. A gótikus jegyeket magán viselő **török kor előtti temploma** ma is létezik oly formában, hogy az ősi hajótestet kereszt irányban meg bővítették. A templom **Kisboldogasszony nevét** viseli, s ehhez köthető búcsúnapja szeptember 8.-át érinti. A valamikori **Szentimre** terület rész központiségében sokkal közelebb volt Akasztóhoz, mint most, de mindenkor tény hogy a település Soltszentimrével határos. **A Szent Korona szeptember 8.-án, Kisboldogasszony napján – Szűz Mária születésnapján - érte volna Szent Imre fejét 1031-ben!** S így érthető ez a templomelnevezés is...

... és így tovább. További érdekesség, hogy a magyarok kereszténysége az Istenanyát (áttételesen Szűzanya-Máriát) „hét Boldogasszony” képében imádták, s a KASKANTYÚ-i templom megnevezése „Fogolykiváltó Boldogasszony”. KECEL és KISKŐRÖS régi templomhalmainak története is 'megérne egy misét', s minden bizonnyal a máig feltáratlan CEBE-i templomhalom is több figyelmet érdemelne, hiszen az ősi Vadkert-Szentimre zarándokút mellett fekszik, amely egyben a Duna–Tisza közének legfontosabb útja volt a maga 13 öl szélességével! (Megjegyzés: 1 öl 1,896 cm!)

Kelt. 2009. november 5.-én, Imre-napon, a liliomos herceg szentté avatásának dátumnapján.

Péli Zoltán Gábor
őstörténész, helytörténeti kutató
level@konyv-e.hu
Tel.: (36) 20-535-5801